

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH 97

POZNAJEMY POLSKIE RZEKI

PRZEDMIOT: Edukacja przyrodnicza

Klasa: III szkoła podstawowa

CZAS REALIZACJI: 1 godzina lekcyjna (45 minut).

Zagadnienia:

Kształtowanie wiedzy na temat polskich rzek, pojęcie rzeki, główne rzeki Polski.

METODY I FORMY PRACY:

- Pogadanka, Praca indywidualna, Praca zróżnicowana, Praca z tekstem.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- mapa Polski, karta pracy (załącznik 1).

CELE LEKCJI:

Cel ogólny:	Cele szczegółowe:
<ul style="list-style-type: none"> • kształcenie wiedzy o Polsce; • doskonalenie umiejętności posługiwania się mapą; • rozwijanie wiedzy na temat rzek Polski; • poznanie najważniejszych rzek w Polsce; • kształcenie aktywności twórczej. 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, gdzie leży Polska; • potrafi powiedzieć, co to jest rzeka; • potrafi wymienić przynajmniej cztery główne rzeki Polski i pokazać je na mapie Polski; • potrafi pokazać na mapie, któredy będą najważniejsze rzeki Polski; • posługuje się mapą Polski; • jest aktywny na zajęciach.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Wprowadzenie

Czas realizacji: 8 minut

1. Nauczyciel wita się z uczniami.
2. Sprawdzenie pracy domowej.
3. Wprowadzenie do tematu lekcji. Nauczyciel prosi uczniów, żeby powiedzieli, czego do tej pory nauczyli się o regionach w Polsce:

❖ Jakie krainy geograficzne możemy wymienić w Polsce?

Nauczyciel prosi uczniów, żeby pokazali na mapie Polski poszczególne regiony: Wyżyny, Pojezierze, Niziny, Sudety...

❖ Nauczyciel prosi uczniów o wskazanie najważniejszych miast w Polsce na mapie.

Zadaje pytanie: Co to takiego te linie niebieskie lub czarne na mapie? Odpowiedź: rzeki.

❖ Jakie polskie rzeki znacie?

❖ Która rzeka jest najdłuższa?

4. Zapisanie tematu lekcji.

Rozwinięcie

Czas realizacji: 32 minuty

5. Nauczyciel opowiada uczniom o rzekach w Polsce.

Współczesna sieć rzeczna jest wynikiem wielu procesów zmieniających rzeźbę Polski pod koniec trzeciorzędu i w czwartorzędzie. Na układ dolin rzecznych na obszarach górskich i wyżynnych wpłynęła głównie tektonika i litologia, a na nizinach zlodowacenia.

Charakterystyczną cechą układu sieci rzecznej na niżu są dwa wyraźne kierunki odpływu: równoleżnikowy i południkowy. Do pierwszego należą pradoliny, powstałe w okresach zlodowaceń. Natomiast drugi kształtował się w czasie ocieplenia między zlodowaceniami, gdy ustalał się odpływ wód na północ. Południkowe odcinki dolin mają często charakter przełomu lub wykorzystują fragmenty rynien jeziornych. Polskie rzeki mają najczęściej swoje źródła w Karpatach i Sudetach. Obszarami źródłkowymi są również wyżyny oraz pojezierza. Rzeki wypływające z pojezierzy spływają bezpośrednio do Bałtyku lub są dopływami Wisły i Odry. Pas polskich nizin, będący tylko w niewielkim stopniu strefą źródłkową niewielu rzek, jest jednak dla głównych rzek ważnym obszarem tranzytowym

Pokrywa lodowa na rzekach pojawia się najwcześniej we wschodniej części kraju (pod koniec listopada) i utrzymuje się ponad trzy miesiące. Natomiast na zachodzie okres zlodzenia rozpoczyna się najpóźniej (na początku stycznia) i trwa najkrócej - do 20 dni.

6. Nauczyciel prosi uczniów, żeby patrząc na mapę Polski wskazali największe rzeki w Polsce.

Najdłuższe rzeki w Polsce

Wisła długość 1047km

Odra długość 742km

Warta długość 808km

Bug długość 587km

Narew długość 448km

7. Wypełnienie karty pracy 1 (załącznik 1).

Zakończenie

Czas realizacji: 5 minut

8. Podsumowanie wiadomości z lekcji:
- ❖ O czym mówiliśmy na dzisiejszej lekcji?
 - ❖ Jakie rzeki występują w Polsce?
9. Pożegnanie uczniów.

KARTA PRACY 1

Zadanie 1

Na poniższej mapie Polski dopisz nazwy głównych rzek Polski.

